

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Р.П. Мудрак Р.П. Мудрак

« 31 » 08 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ»

Освітньо-науковий рівень: третій (доктор філософії)

Галузь знань: 05 Соціальні і поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка

Освітня програма: Економіка

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорії економічного розвитку» для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 Економіка освітньо-наукової програми Економіка. – Умань: Уманський НУС, 2020. – 17 с.

Розробники:

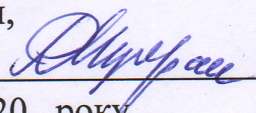
Смолій Л.В., к.е.н., доцент

_____ Л.В. Смолій

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки

Протокол від «31» 08 2020 року № 1

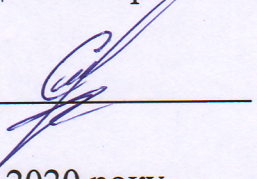
Завідувач кафедри,

д.е.н., професор Р.П. Мудрак

«31» 08 2020 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Голова _____ Л.В. Смолій

«31» серпня 2020 року

© УНУС, 2020 рік

© Смолій Л.В., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність: 051 Економіка	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр
		2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,1 самостійної роботи студента – 6,2	Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти Освітня програма: «Економіка»	Лекції
		16 год.
		Семінарські
		24 год.
		Самостійна робота
80 год.		
	Вид контролю:	
	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у здобувачів розуміння механізму функціонування базових моделей економічного розвитку, здатності на основі структурно-цілісного усвідомлення та творчо-критичного осмислення основних наукових напрямів світової економічної теорії, їх фундаментальних методологічних засад, теоретико-концептуальних основ, науково-дослідного апарату розробляти науково-практичні підходи до реалізації економічної політики.

Завдання дисципліни: вивчення економічних ідей та пропозицій з огляду на їх належність до певних напрямків економічної думки; набуття вмінь аналізувати економічні ситуації з позицій різних сучасних економічних концепцій та взаємозв'язки економічної політики із сучасними теоретичними поглядами.

Результатом вивчення дисципліни є набуття здобувачами таких **компетентностей:**

- здатність на основі структурно-цілісного усвідомлення та творчо-критичного осмислення основних наукових напрямів світової економічної теорії застосовувати їх фундаментальні методологічні засади, теоретико-концептуальні основи, науково-дослідний апарат для формування концепцій розвитку сучасних економічних систем;
- здатність до створення та інтерпретації нових знань через оригінальне дослідження на основі розуміння сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку науки в умовах глобалізаційних тенденцій;
- здатність аналізувати, оцінювати та порівнювати різноманітні теорії, концепції та підходи з предметної сфери наукового дослідження;
- здатність до дослідження та осмислення базових засад теорії економічного розвитку суспільства, основних закономірностей суспільного відтворення та економічного зростання національної та світової економіки;
- здатність аналізувати існуючу економічну кон'юнктуру та прогнозувати стратегічний розвиток різних секторів та сфер національної економіки, виходячи з критеріїв екзогенного та ендогенного характеру.

Вивчення дисципліни «Теорії економічного розвитку» має забезпечити отримання здобувачами таких **програмних результатів навчання:**

- застосовувати теоретико-концептуальні основи, фундаментальні методологічні засади, науково-дослідний апарат основних наукових напрямів світової економічної теорії для самостійного формування концепцій сучасних економічних систем;
- виконувати оригінальні наукові дослідження на основі розуміння сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку науки в умовах глобалізаційних тенденцій;

- здійснювати аналіз, формувати оцінку та порівнювати різноманітні теорії, концепції та підходи з предметної сфери наукового дослідження;
- проводити порівняльний аналіз, критичне осмислення та оцінку окремих доктрин, шкіл, течій сучасної економічної науки;
- розкривати науковий внесок окремих шкіл та їх провідних представників у теорію економічного розвитку;
- аналізувати основні умови та фактори, що впливають на забезпечення рівноважного розвитку національної економічної системи;
- аналізувати економічні явища та процеси з метою обґрунтування нових тенденцій та моделей розвитку національної економіки.

3. Програма навчальної дисципліни «ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ»

Змістовий модуль 1. СУТНІСТЬ ТА МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Тема 1. Предмет та методологія дисципліни «Теорії економічного розвитку»

Предмет та об'єкт дисципліни «Теорії економічного розвитку». Методологія дисципліни «Теорії економічного розвитку». Сутність економічного розвитку. Місце в системі економічних дисциплін. Логіка і структура курсу. Мета і завдання курсу. Наукові підходи до структурування та періодизації історії вчень. Проблема реінтеграції вітчизняної економічної думки в світову.

Тема 2. Економічний розвиток та основні його фактори.

Економічне зростання та економічний розвиток. Провідні теорії економічного розвитку: загальна характеристика. Еволюція теорій економічного розвитку у сучасному вимірі знань. Класифікація теорій економічного розвитку. Концепція стадій економічного розвитку. Джерела економічного розвитку. Класичні фактори економічного розвитку (природні ресурси, продуктивність праці, капітал) та неокласичні фактори (технологічний прогрес, підприємництво).

Тема 3. Моделі економічного розвитку

Варіативність моделей економічного розвитку. Модель лінійних стадій розвитку (зростання), доведена американським економістом В. Ростоу. Теорія структурних трансформацій. Теорія зовнішньої залежності. Теорії циклічного розвитку економіки. Неокласична модель вільного ринку. Теорія ендогенного зростання. Модель сталого розвитку. Модель випереджаючого економічного розвитку. Підходи до формування моделі соціально-економічного розвитку національної економіки.

Змістовий модуль 2.

ПРОВІДНІ ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Тема 4. Теорії циклічного розвитку економіки.

Закономірності циклічного розвитку економічних систем. Марксистська теорія. Інноваційна теорія розвитку. Теорія економічного розвитку Й.Шумпетера та нео-шумпетеріанська теорії. Теорії перенагромадження в капітальному секторі. Теорії, пов'язані з робочою силою. Цінові теорії. Кейнсіанські і некейнсіанські теорії. Концепція реальних економічних циклів Д. Кюдланда та Е. Прескота. Рівноважний циклічний процес Р. Лукаса. Теорія циклічних коливань М.І. Туган-Барановського.

Тема 5. Теорія сталого розвитку

Концепція меж зростання і теорія сталогорозвитку: історичні аспекти, цілі, завдання, проблеми і напрямки сталого розвитку. Основні поняття і визначення сталого розвитку і теорії систем. Сталий розвиток та економічне зростання.

Світовий досвід. Принципи забезпечення сталого розвитку. Індикатори сталого розвитку. Соціально-економічні аспекти сталого розвитку. Концепція сталого розвитку як основна теорія соціальної політики в умовах глобалізації. Природний капіталізм.

Тема 6. Інновації в теоріях економічного розвитку

Інноваційний розвиток, його роль та вплив на економічне зростання. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції. Концепція технологічних устроїв Д. Львова і С. Глазьева. Теорія інноваційної економіки і підприємницького суспільства П. Друкера. Інновації в дослідженнях С.-С. Кузнеця та Г. Менша. «Нова економіка» та інноваційний розвиток.

Тема 7. Теорії місцевого економічного розвитку

Сутність місцевого економічного розвитку. Класичні теорії розвитку про базові галузі економіки, роль місцерозташування, центральні місця, кумулятивну причинність; моделі розвитку, побудовані на концепції атракційності. Синергетична теорія. Практичні підходи до місцевого економічного розвитку, підходи, орієнтовані на потреби і на пропозицію, традиційні підходи. Інституціональний та традиційний підходи до місцевого економічного розвитку. Основні моделі місцевого економічного розвитку. Алгоритм вибору моделі місцевого економічного розвитку.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	Усього	у тому числі		
л		с	с.р	
1	2	3	4	5
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. СУТНІСТЬ ТА МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ				
Тема 1. Предмет та методологія дисципліни «Теорії економічного розвитку»	20	2	2	16
Тема 2. Економічний розвиток та основні його фактори	20	2	4	14
Тема 3. Моделі економічного розвитку	20	4	4	12
Разом за змістовим модулем 1	60	8	10	42
Змістовий модуль 2. ПРОВІДНІ ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ				
Тема 4. Теорії циклічного розвитку економіки	15	2	4	9
Тема 5. Теорія сталого розвитку	15	2	4	9
Тема 6. Інновації в теоріях економічного розвитку	15	2	4	9
Тема 7. Теорії місцевого економічного розвитку	15	2*	2	11
Разом за змістовим модулем 2	60	8	14	38
Усього годин	120	16	24	80

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Сутність та моделі економічного розвитку	10
1	Тема 1. Предмет та методологія дисципліни «Теорії економічного розвитку»	2
2	Тема 2. Економічний розвиток та основні його фактори	4
3	Тема 3. Моделі економічного розвитку	4
	Змістовий модуль 2. Провідні теорії економічного розвитку: загальна характеристика та основні положення	14
4	Тема 4. Теорії циклічного розвитку економіки	4
5	Тема 5. Теорія сталого розвитку	4
6	Тема 6. Інновації в теоріях економічного розвитку	4
7	Тема 7. Теорії місцевого економічного розвитку	2
	Усього	24

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовий модуль 1. Сутність та моделі економічного розвитку	42
2	<p>Тема 1. Предмет та методологія дисципліни «Теорії економічного розвитку». Проблема реінтеграції вітчизняної економічної думки в світову.</p> <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Д.Стігліц про економічне зростання в глобальній економіці 2. Проблема реінтеграції вітчизняної економічної думки в світову. 3. Врахування нових параметрів економічного розвитку в умовах науково-технічного прогресу. 4. Соціологічний та філософський зміст поняття «розвиток». 	16
3	<p>Тема 2. Економічний розвиток та основні його фактори Еволюція теорій економічного розвитку у сучасному вимірі знань.</p> <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори економічної динаміки. 2. Концепція стадій економічного розвитку. 3. Джерела економічного розвитку. 4. Співвідношення понять «економічне зростання» та «економічний розвиток». 	14
4	<p>Тема 3. Моделі економічного розвитку Підходи до формування моделі соціально-економічного розвитку національної економіки.</p> <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка теорій економічної динаміки та економічного зростання (Р.Харрод, Є. Домар). 2. Зміст структурних трансформацій в моделі А. Льюїса. 3. Спільні риси й відмінності в моделях економічного розвитку 4. Універсальний характер моделей економічного розвитку. 5. Нові вимоги до функціонування економічної системи в контексті теорій економічного розвитку 	12
5	Змістовий модуль 2. Провідні теорії економічного розвитку: загальна характеристика та основні положення	38
6	<p>Тема 4. Теорії циклічного розвитку економіки Концепція реальних економічних циклів Д. Кюдланда та Е. Прескота. Рівноважний циклічний процес Р. Лукаса. Теорія циклічних коливань М.І. Туган-Барановського.</p> <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Динамізація статичної моделі Кейнса. 	9

	<p>2.Багатофакторні моделі економічного зростання (Дж. Хікс, Е. Хансен).</p> <p>3.Теоретичне значення інвестиційної теорії циклів М.І. Тугана-Барановського.</p> <p>4.Ортодоксальні течії неокейнсіанства</p> <p>5.Розробка неокейнсіанських теорій економічного циклу (Дж. Хікс, Е. Хансен).</p> <p>6.Проблеми динамічної рівноваги та циклічних коливань.</p>	
7	<p>Тема 5. Теорія сталого розвитку Концепція сталого розвитку як основна теорія соціальної політики в умовах глобалізації. Природний капіталізм.</p> <p>Темі рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сталий розвиток України у глобальному середовищі 2. Концепція сталого розвитку як основна теорія соціальної політики в умовах глобалізації. 3. Сталий розвиток у контексті суспільно – економічних проблем ХХІ століття. 4. Наукові основи стратегії сталого розвитку природи та суспільства. 5. Стратегічні орієнтири соціальної складової сталого розвитку. 	9
8	<p>Тема 6. Інновації в теоріях економічного розвитку «Нова економіка» та інноваційний розвиток.</p> <p>Темі рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологічні устрої розвитку та еволюція інноваційних теорій . 2. Інноваційна теорія розвитку 3. Вплив науково-технічних нововведень на розвиток економіки. 4. Періодизація суспільного розвитку з позицій теорії інновацій 5. Технологічні уклади: сутність та особливості розвитку 	9
9	<p>Тема 7. Теорії місцевого економічного розвитку Основні моделі місцевого економічного розвитку. Алгоритм вибору моделі місцевого економічного розвитку.</p> <p>Темі рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корпоративний та альтернативний підходи до місцевого економічного розвитку. 2. Стратегії місцевого економічного розвитку. 3. Синергетична теорія місцевого економічного розвитку. 4. Стратегічне планування місцевого економічного розвитку. 	11
10	Усього	80

6.1. Вимоги до написання реферату

Реферат за обраною темою виконують у науковому стилі мовлення в безособовій формі (розглянуто, доведено, наведено, запропоновано і т. д.). Мова реферату – українська, при потребі допускається використання іноземної мови

після узгодження з викладачем. Вимоги до обсягу реферату не висуваються. Обсяг повинен бути таким, щоб повністю розкрити суть тематики та містити всі необхідні структурні елементи. Рекомендовано не менше 10 та не більше 20 сторінок.

Загальна структура реферату

В загальному випадку реферат складається з таких частин: титульна сторінка, зміст, перелік скорочень, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки.

Зміст містить повний перелік розділів, підрозділів та пунктів реферату, включаючи перелік додатків. Перелік скорочень містить розшифрування всіх скорочень, що зустрічаються в тексті реферату в алфавітному порядку. В основному тексті за першої появи скорочення теж повинні бути розшифровані. Вступ містить коротке викладення сучасного стану проблеми, якій присвячений реферат, актуальність та мету даної роботи. Основна частина повинна містити розділи та підрозділи в яких викладено основні відомості, які в повній мірі розкривають суть обраної тематики реферату. Висновки містять оцінку результатів проведеної роботи, можливі галузі використання розглянутих проблем та напрями подальшої роботи за даною тематикою. Перелік посилань містить всі джерела інформації, які використовувалися в процесі роботи над рефератом у порядку їх першого згадування в тексті. До додатків включаються великі за розмірами рисунки, таблиці, допоміжна інформація тощо.

6.2. Вимоги до написання есе

Есе – самостійна творча робота здобувача. Тема есе обирається здобувачем самостійно із змісту дисципліни. Обсяг есе складає 8-12 сторінок.

Мета есе полягає в розвитку навичок самостійного творчого мислення й письмового послідовного викладу власних думок.

Есе повинне містити: чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми з використанням концепцій і аналітичного інструментарію, розглянутого в рамках дисципліни, висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми.

Есе виражає індивідуальні враження й міркування автора з конкретного приводу або предмета й не претендує на вичерпне трактування.

Структура есе: титульний аркуш; вступ – розкривається місія здобувача щодо розгляду теми есе, гіпотеза або сутність та обґрунтування вибору цієї теми; мета та завдання роботи – очікуваний результат роботи в цілому та конкретні результати, які будуть отримуватися в ході розкриття теми; основна частина – теоретичні основи обраної проблеми й виклад основного питання (припускає розвиток аргументації й аналізу, а також обґрунтування їх, виходячи з наявних даних, інших аргументів і позицій щодо питання); висновок – узагальнення й аргументовані висновки до теми.

6.3. Загальні вимоги до оформлення реферату (есе).

Реферат (есе) друкують машинописним способом або за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм). Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: лівий – не менше 30 мм, правий – не менше 10 мм, верхній – не менше 20 мм, нижній – не менше 20 мм.

Шрифт: *Times New Roman* та подібні. Розмір шрифту – 14. Інтервал – 1,5.

Текст основної частини роботи поділяють на питання та підпитання.

Заголовки структурних частин реферату друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підпитань друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу у розрядці в підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за виключенням заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам.

Нумерація.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють уверху справа сторінки без крапки в кінці. Підпитання нумерують у межах кожного питання. Номер підпитання складається з номера питання і порядкового номера підпитання, між якими ставлять крапку. В кінці номера підпитання повинна стояти крапка, наприклад: "2.3." (третє підпитання другого питання). Потім у тому ж рядку йде заголовок підпитання.

Посилання.

При написанні реферату (есе) необхідно здійснювати посилання на джерела, матеріали або окремі результати або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Особливу увагу при написанні роботи слід приділити використанню наукових праць інших авторів. Таке використання можливе лише за умови дотримання авторських прав, за допомогою належним чином оформлених посилань або цитування.

Список використаних джерел.

Бібліографічні описи посилань у списку використаних джерел наводять відповідно до ДСТУ 8302:2015/ «Інформація та документація. Бібліографічне посилання: загальні положення та правила складання». Допускаються різні способи складання бібліографічних списків:

- ✓ алфавітний спосіб групування літературних джерел за прізвищами перших авторів або заголовків;
- ✓ по мірі згадування у тексті роботи.

8. Методи навчання

В рамках вивчення дисципліни передбачається проведення лекцій, семінарів та самостійної роботи аспірантів.

Лекція є основною формою навчального процесу. Мета лекції – розкрити основні положення теми, досягнення науки, з'ясувати невирішені проблеми, узагальнити досвід роботи, дати рекомендації щодо використання основних висновків за темами на практичних заняттях.

Передбачається застосування таких видів лекцій: вступної, тематичних та підсумкової; залежно від методів викладу навчального матеріалу: монологічних, проблемних, лекцій-бесід тощо.

Семінарське заняття – це колективний науковий пошук певної навчальної проблеми і шляхів її ефективного розв'язання. Учасники заняття аналізують проблему, виявляють причинно-наслідкові зв'язки, висувають шляхи її оптимального вирішення, відповідають на запитання і дискутують. Проводиться, як правило, зі здобувачами, які мають відповідну підготовку й досвід самостійного вивчення складних наукових і практичних проблем

Самостійна робота здобувачів полягає у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів, виконанні навчальних завдань. Виконання самостійної роботи спрямовано на розвиток основних умінь і навичок опрацювання навчальних матеріалів та першоджерел, пізнавальної активності, творчо-критичного мислення. *Форми самостійної роботи здобувачів*: підготовка до семінарських занять; опрацювання рекомендованих першоджерел; підготовка реферативних виступів, презентацій; підготовка до участі в дискусіях та обговоренні проблемних питань та реферативних виступів; підготовка наукових доповідей на засіданнях наукових гуртків, наукових публікацій; участь у студентських наукових конференціях, олімпіадах економічної спрямованості; підготовка до модульних контрольних робіт, іспиту.

9. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання проводиться поточний (модульний) та підсумковий (екзамен) контроль. Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь аспірантів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання лабораторних робіт; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

При контролі виконання індивідуальних завдань, які передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; переклад іноземних текстів, встановлених обсягів, підготовка реферативних матеріалів з публікації тощо.

При виконанні модульних завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування певного модуля.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувачі мають право, з дозволу лектора за поданням викладача, який проводить практичні заняття, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач, що веде практичні заняття.

Знання здобувача з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають

менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів та підсумкового контролю виставляється як сума набраних аспірантом балів протягом семестру та балів набраних здобувачем на підсумковому контролі.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на одне тестове завдання). Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів та критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.

Якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку "FX", то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Здобувач, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, прездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю і скласти підсумковий контроль.

У разі отримання здобувачем за рейтинговим показником оцінки "F", то він повинен пройти повторний курс вивчення цієї дисципліни протягом наступного семестру (навчального року) за графіком, встановленим деканатом. Бали, отримані при вивченні дисципліни у попередній період, анулюються.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі

В основу рейтингового оцінювання знань здобувача закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати аспірант за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (екзамену) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (екзамені) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином.

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 70.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. Систематичність та активність роботи на семінарських заняттях.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання завдань, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і

вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені як предмет дискусії; результати експрес-контролю тощо.

Розподіл балів за видами роботи на семінарських заняттях здійснюється наступним чином:

- презентація реферату (есе) – 3 бали;
- експрес-опитування – 1 бал;
- участь в інтерактивній дискусії – 2 бали;
- вирішення тестових завдань – 2 бали.

2. Модульний контроль.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування певного змістового модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів (30 тестів за кожним зі змістових модулів). Максимальна оцінка за кожен модульний контроль – 7 балів.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем. Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни, встановлені викладачем.

Розподіл балів, присвоюваних здобувачам при вивченні дисципліни «Теорії економічного розвитку»

Кількість балів за змістовий модуль	Поточний (модульний) контроль							Підсумковий контроль	Сума
	ЗМ1 (24)			Модульний контроль – 7 балів	ЗМ2 (32)				
Теми	T1	T 2	T 3		T4	T5	T6	T 7	
Кількість балів за видами робіт змістових модулів, всього:	8	8	8	8	8	8	8	30	100
в т.ч.: активність на семінарських заняттях	5	5	5	5	5	5	5		
виконання самостійної роботи	3	3	3	3	3	3	3		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (75 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі арифметичні помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 74 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. Методичне забезпечення

1. Смолій Л.В. Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни «Теорії економічного розвитку» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня «доктор філософії». Умань, УНУС, 2020. [URL: https://moodle.udau.edu.ua/pluginfile.php/35269/mod_resource/content/2/Методичні%20рекомендації%20для%20підготовки%20до%20семінарських%20занять.pdf](https://moodle.udau.edu.ua/pluginfile.php/35269/mod_resource/content/2/Методичні%20рекомендації%20для%20підготовки%20до%20семінарських%20занять.pdf)
2. Смолій Л.В. Методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Теорії економічного розвитку» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня «доктор філософії». Умань, УНУС, 2020. [URL:](#)

https://moodle.udau.edu.ua/pluginfile.php/18699/mod_resource/content/1/Методичні%20рекомендації%20для%20самостійної%20роботи.pdf

3. Смолій Л.В. Електронний курс з навчальної дисципліни «Теорії економічного розвитку» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня «доктор філософії». Умань, УНУС, 2020. URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=272>

12. Список рекомендованої літератури

Базова

1. Michael P. Todaro, Stephen C. Smith. (2020). Economic Development, 13th edition (The Pearson Series in Economics). 1076 p.
2. Hryhorkiv V., Buiak L., Hryhorkiv M. The dynamic model of economy in view of socio-economic clusterization and tax burden. The Economics of the XXI Century: Current State and Development Prospects: monograph / Published by Sciecee Publishing. London, 2018. p. 217-231.
3. Економічна теорія: політична економія, мікроекономіка, макроекономіка. 2-ге вид. перероб. та доп. Навч. посіб. / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко, І.М. В.В. Мартиненко, П.В. Круш, М.М. Теліщук, та ін. К.: Видавничий центр “Кафедра”, 2017. 220 с.
4. Економічний розвиток: теорія, методологія, управління. Будапешт-Прага-Київ, 2015. 353 с.
5. Економічні теорії в системі наукових економічних знань: 2-ге вид. перероб. та доп. Навчальний посібник / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко, Круш П.В., Мартиненко В.В., Теліщук М.М. та інші. К.: Видавництво “Центр учбової літератури”, 2018. 226 с.
6. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / [С.В. Степаненко, С.Н. Антонюк, В.М. Фещенко, Н.О. Тимочко] ; за ред. проф. С.В. Степаненка. К.: КНЕУ, 2010. 743 с.
7. Лісовицький В.М. Історія економічних вчень : навч. посіб. . Київ : Центр учб. літ., 2016. 239 с.
8. Несененко П. П., Артеменко О. А., Патлатой О. Є. Сучасні економічні теорії: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2017. 326 с.
9. Пармаклі Д.М. Історія економічних вчень: Навчальний посібник / Д.М. Пармаклі, С.В. Філіппова, Н.А. Добрянська. Одеса, 2018. 113 с.
10. Шевченко О. О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 280 с.
11. Шкарлет С.М. та ін. Теоретичні та прикладні аспекти сталого розвитку: функціональний, галузевий і регіональний вектори: монографія. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 316 с.
12. Ягельська К. Ю. Теоретико-методологічні і концептуальні засади випереджаючого національного економічного розвитку: монографія. Покровськ: ДВНЗ «ДонНТУ», 2016. 362 с.
13. Якобчук В.П., Богоявленская Ю.В., Тищенко С.В. Історія економіки та економічної думки: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2015. 476 с.

Допоміжна

1. Економічна теорія : навч. посіб. / Мудрак Р. П., Бурляй А. П., Костюк В. С., Котвицька Н. М., Нестерчук Я. А., Пенькова О. Г., Ревуцька А. О., Смолій Л. В.,

- Фицик Л. А., Фротер О. С. 2-ге вид., допов. та перероб Умань: ВПЦ «Сочінський», 2018. 617 с.
2. Смолій Л.В. Комплексна оцінка структурних компонент сталого соціально-економічного розвитку сільських територій Черкаської області. *Забезпечення сталого економічного розвитку національного господарства*: кол. монографія / за ред. О.О. Непочатенко. Умань, ВПЦ Візаві, 2020. С. 178-190.
 3. Смолій Л.В., Котвицька Н.М., Ревуцька А.О. Сталий розвиток аграрного сектору економіки України: таксономічний аналіз тенденцій. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. № 11. С.107-117.
 4. Смолій Л.В., Ревуцька А.О., Новак І.М. Вплив інноваційного чинника на економічну динаміку в країнах Європи. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2018. № 1. С. 247-258 .
 5. Смолій Л.В. Програмно-цільовий підхід в реалізації державної політики місцевого економічного розвитку на рівні сільських територій Черкаської області. *Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення*. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, Ч. 1. 2-3 червня 2020 р. Уманський НУС. Умань.
 6. Domar E. *Essays in the Economic Growth*/ Oxford University Press. 1957. 236 p.
 7. Системний аналіз сталого розвитку: навчальний посібник / за заг. ред. В.П. Беха, М.В. Туленкова. К.: «МП Леся», 2015. 512 с.
 8. Економічна теорія : підручник / В. Д. Лагутін, Ю. М. Уманців, Т. А. Щербакова та ін. ; за заг. ред. В. Д. Лагутіна. 2017. 608 с.
 9. Економічна теорія : навч. посіб. / [Л. С. Шевченко та ін.]. Харків: Право, 2016. 267 с.
 10. Економічна теорія : навч. посіб. / [О. В. Стефанишин та ін.]. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 335 с.
 11. Економічна теорія : навчальний посібник / О.В. Стефанишин [та ін.] ; Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 335 с.
 12. Економічна теорія : навчальний посібник / О.М. Стрішенець, В.І. Ліщук, Л.В. Єлісеєва. Луцьк, 2014. 236 с.
 13. Історія економіки та економічної думки (у схемах, таблицях і рисунках): Навчальний посібник / Теліщук Микола Миколайович, Теліщук Мирослава Миколаївна. Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2015. 494 с.
 14. Кейнс Дж.М. Общая теория занятости, процента и денег: пер. с англ. Н.Н. Любимова, под. ред. Л. П. Куракова. М.: ГелиосАРВ, 2002. – 352 с.
 15. Маршалл А. Принципы экономической науки: В 3 т. / Пер. с англ. М.: Прогресс, 1993.
 16. Мизес Л. фон. Человеческая деятельность: трактат по экономической теории / пер. с англ. изд. А.В. Куряева. Челябинск, 2005. – 878 с.
 17. Ойкен В. Основы национальной экономики. М.: Экономика, 1996.
 18. Туган-Барановский М.И. Промышленные кризисы. Очерк из социальной истории Англии. К.: Наук. думка, 2004. 333 с.
 19. Уильямсон О. Экономические институты капитализма. Спб.: 1996.
 20. Хансен Э. Экономические циклы и национальный доход: Пер. с англ. М.: Экономика, 1996. 234 с.
 21. Шумпетер Й.А. Теория экономического развития. Капитализм, социализм и демократия / Пер. с нем., англ. М.: Эксмо, 2007. 864 с.